

Ο ΚΑΦΕΣ

XX Πρό μακροῦ χρόνου ἐν ἔτει 1285, δερβίσης τις ἐν μιᾷ μονῇ τῆς Μέκκας διέπραξε παράπτωμα τι ἡ παρέβη κανόνα τινα τῆς μονῆς καὶ ἐξωρίσθη.

Ὁ δυστυχὴς οὗτος, ὀνόματι Ὁμαρ-Χατζῆς, λίαν αἰσχυνθεὶς ἐπὶ τῇ καταδίκῃ, καὶ μετανοῶν διὰ τὸ σφάλμα αὐτοῦ, δὲν ἐπανήλθεν εἰς ἐνεργὸν βίον ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἐρημίαν γηστεύων καὶ προσευχόμενος. Εὗρεν ἐρημὸν σπήλαιον καὶ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ, ζῶν ἐκεῖ δι' ἀγρίων φυτῶν. Δὲν εὗρισκε συχνάκις νόστιμόν τι ἢ θρεπτικὸν φαγητόν· ἀλλ' ὅταν αἱ ρίζαι ἦσαν πολὺ πικραὶ, ἐσκέπτετο τὰς ἀμαρτίας του καὶ δὲν ἐμεμφιμοίρει.

Ἵπῃρχεν ὡραῖον δενδρύλλιον παρὰ τὸ σπήλαιον, φέρον εὖοσμα λευκὰ ἀνθη, καὶ μεγάλας ἐρυθρὰς κέρατους. Αἱ κέρατοι αὐταὶ δὲν εἶχον σχεδὸν σάρκα, ἀλλ' ἐκάστη περιείχε δύο μεγάλους κόκκους. Ὁ Ὁμαρ-Χατζῆς ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἦσαν καλοὶ, ἐάν δὲν ἦσαν τόσον τραχεῖς καὶ ξηροὶ. Ἐπὶ τέλους διανοήθη νὰ τοὺς ψήσῃ καὶ μαλακύνῃ ἐντὸς ὕδατος, τότε δὲ εἶδεν ὅτι ἀπέκτιψε θελκτικώτατον καὶ τονικώτατον ποτὸν. Ὅταν οἱ πτωχοὶ ἤρχοντο ἐπαιτοῦντες, ἡ πλάνης τις δερβίσης ἢ ὁδοιπὸρος ὅστις εἶχεν ἀπολέσει τὸν δρόμον του ἐξῆται δροσιτικόν τι ἐν τῷ σπηλαίῳ του εἶχε πάντοτε νὰ προσφέρει εἰς αὐτούς. Οὐδόλως ἐτήρησε μυστικὴν τὴν ἀνακάλυψίν του, καὶ μετ' ὀλίγα ἔτη θανύμασιον πράγμα συνέβη. Νέα συνθήκη ἀνεφάνη μεταξύ λαοῦ τοῦ ὁποῖου ἀγερωχία ἦτο οὐδέποτε νὰ παραδεχθῇ νέαν τινα ιδέα. Ὁλόκληρος ὁ ἰσλαμισμὸς, ἡ μεγάλη τῶν πιστῶν ὁμάς, ἐπινόησε χρούχθα!

Τετρακόσια ἔτη παρήλθον καὶ οὐδὲν χριστιανικὸν ἔθνος ἐδοκίμασε τὸ πολυτίμον ποτὸν, οὐδὲ καὶ χριστιανικὸν ὄνομα κατάρθωσε νὰ λάβῃ. Ἀλλ' ἐν ἔτει 1683 οἱ Τούρκοι ἐπερράθησαν νὰ ἀλώσῃ τὴν Βιέννην. Καὶ πρότερον ἐδοκίμασαν ἀλλ' ἠναγκάσθησαν νὰ παραιτηθῶσι, καὶ ἀπῆλθον παρακαθόντες μετ' αὐτῶν τοὺς πλήρεις χρούχθας σάκκους αὐτῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Τὴν δευτέραν ὁμῶς ταύτην φορὰν παρ' ὀλίγον νὰ κατορθώσῃσι, μετὰ μακρὰν πολιορκίαν, τοῦ σκοποῦ των. Πᾶς ἀγγελιοφόρος ὅστις ἀπεστέλλετο, ἔξω νὰ ἀνακοινῶν τι εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον ἐφρονέετο ὑπὸ τῶν μουσουλμάνων στρατιωτῶν, καὶ πᾶσα σχεδὸν ἀπεσβέσθη ἐλπίς ἐν Βιέννῃ, ὅταν εἰς Πολωνὸς, ὅστις εἶχε τραχὺ ὄνομα ἀρχόμενον διὰ τοῦ γράμματος Κ. προσεφέρθη νὰ διέλθῃ τὰς τουρκικὰς γραμμάς καὶ νὰ φέρῃ ἐπικουρίαν. «Θά φονευθῇς εἰπεν ὁ στρατηγός, ὡς πάντες οἱ προηγούμενοι.» Οὐχὶ εἶπεν ὁ Κ. «δὲν θά φονευθῶ, καὶ θά σὰς φέρω ἐπικουρίαν.» Ὁ στρατηγὸς λίαν εὐχαρίστως ἐπέτρεψεν αὐτῷ νὰ δοκιμάσῃ. Ὁ Κ. εἶχε περιηγηθῇ τὴν Τουρκίαν, καὶ ἔφερε μετ' ἐξυτοῦ ὡραῖαν στολὴν τουρκικῶν ἐνδυμάτων, τὰ ὁποῖα ἐφόρεσεν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, καὶ ἐπορεύθη νύκτωρ εἰς τὸ τουρκικὸν στρατόπεδον, εἰπὼν ὅτι ἤρχετο ἐκ μεσημβρίας, ἢ ἀνακαινίσῃ σπουδαῖον τι εἰς τὸν ὀθωμανὸν ἀρχηγόν.

Ἐνῷ αἱ διαπραγματεύσεις αὐταὶ ἦσαν δῆθεν ἐκ-κρεμείς, κατάρθωσε νὰ συγκοινωνήσῃ μετὰ τῶν φίλων πῆς Βιέννης. Ὁ αὐστριακὸς ἀρχηγός· ἐσυμβίβριζε νὰ δι-ἐρχεται μέγα μέρος ἐκάστης ἡμέρας ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, ὅπουδὲν εἶχεν ἐξαιρετὸν θάνα τοῦ πολιορκουμένου στρατοῦ, καὶ ὅπουδὲν ἐβλέπε μετ' ἀσθε-νούς ἐλπίδος τὴν ἐλευσιν βοήθειαν.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους χάρις εἰς τὸν Πολωνὸν ἀγγελον, εἶδε χριστιανικὸν στρατὸν πλησιάζοντα, νὰ διασπά-σῃ τὴν πολιορκίαν. Ἐξαλλος ἐκ χαρᾶς ἐδραμεν ἐκ τοῦ πύργου καὶ ἐξήγαγε τὸ ἀπολειπόμενον τῆς φρου-ρᾶς μέρος. Ἐκπλαγέντες ἐκ τῆς αἰρνηδίας ταύτης προσβολῆς οἱ Τούρκοι ἐτράπησαν εἰς ἀτακτον φυγὴν καὶ ἡ Βιέννη ἐσώθη.

«Τί δύναμαι νὰ σοὶ δώσω εἰς ἀμοιβήν;» εἶπεν ὁ εὐγνώμων διοικητὴς εἰς τὸν Πολωνὸν τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἤρχιζεν ἀπὸ Κ. «Ἰκανὴ εἶναι ἀμοιβὴ δι' ἐμέ ὅτι ἐσωσα τὴν πόλιν.» εἶπεν οὗτος «ἀλλ' ἐάν ἡ ὑμε-τέρῃ ἐξοχότης ἐπιθυμῇ νὰ μοὶ κάμῃ χάριν τινα, ἃς μοὶ δώσῃ ὅλους τοὺς σάκκους τῶν ὀσπρίων τῆς κβούχ-θας, τοὺς ὁποῖους οἱ Τούρκοι ἀφῆκαν, ὀπίσθεν αὐτῶν.»

«Τί θὰ τοὺς κάμῃς;» ῥώτησεν ὁ στρατηγός. Ὁ Κ. τοιαύτην ἐποίησεν ἐκθεσιν περὶ τοῦ θελκτικῆς πο-τοῦ τὸ ὁποῖον εἶχε πῖει εἰς Κων/πολιν, ὥστε ὁ στρα-τηγός ἐξήγησε νὰ πῇ ἐξ αὐτοῦ. Ἐδῶκε τῷ Κ. ἅ-παντας τοὺς καλυπόμενους σάκκους, καὶ ἀποθήκην ἵνα τοὺς ἐναποθέσῃ. Ὁ Κ. ἀμέσως ἤρχισε νὰ κατασκευά-ζῃ κβούχθας ἢ ἐπὶ τὸ εὐχερρέστερον ὡς ἐκλήθη ἀκο-λουθῶς καφέ. Καταρχὰς ὁ Κ. ἔφερε τὸν καφέ ἀπὸ οἰ-κίας εἰς οἰκίαν· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ, ὅταν ὁ λαὸς εὔρε πόσον καλὸς ἦτο, ἤνοιξε μικρὰν αἰθουσαν, τὸ πρῶτον καφεῖον ἐν Εὐρώπῃ, καὶ αἱ πελάται του εἰσέρχοντο ἐν αὐτῷ. Ἐκκεν βεβαίως τὴν τύχην του, καὶ ἐφόσον ἔξει, εἶχε τὸ μόνον ὑπάρχον καφεῖον, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του, ἡ ἐργασία αὕτη κατέστη δημοφιλὴς, καὶ τὸ ἐμπόριον τοῦτο ἐξετάθη καὶ ἠῤῥησε τοσοῦτον ὥστε νῦν σύμπας ὁ κόσμος πίνει καφέ. *XY*

Ο ΑΝΑΕΡΣΕΝ

διηγούμενος τὸν βίον του εἰς τὸν φίλον του Marmier.

(ὑπὸ τῆς κυρίας Α. Γ. Π.)

[Συνέχεια καὶ τέλος:]

Ἄγεχώρησα χαιρετῶν μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰς εὐφό-ρους πεδιάδας καὶ τὴν θάλασσαν, ἥτις ἐπαρουσιάσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἀλλ' ὅταν ἐφθασα πέραν τοῦ δευτέρου Βέλτου, ἐγονυπέτησα ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ μετὰ δακρύων παρεκάλεσα τὸν Θεὸν νὰ μὴ μ' ἐγκα-ταλείψῃ.

Τέλος εἰσῆλθον εἰς Κοπεγχάγην μετὰ τὰ 13 τάλλη-ρά μου καὶ μετὰ τὴν ἀποσκευὴν μου, ἥτις περιείχετο ὅλη ἐντὸς τοῦ ρινομάκτρου μου· κατέλυσα δὲ εἰς τὸ πρῶτον ξενοδοχεῖον (auberge), ὅπου ἀπῆντησα, καὶ τοσοῦτον ἀπείρος ἤμην τοῦ πρακτικοῦ βίου, ὥστε χω-ρὶς δευτέρως σκέψεως διέταξα νὰ μοὶ φέρωσιν ἐν ἀ-φθονίᾳ πᾶν οὐτινὸς εἶχον ἀνάγκην. Μετὰ τινος ὁμῶς